

Christian Gravius Johannes Urbanus

**Carmina Gratulatoria. In Festivitate Nuptiale Ornatis Viri ... M. Iacobi
Simonis, Rectoris Scholæ Smalcaldensis fidelissimi: Et castissimæ virginis
Mariae, Grauis viri D. Antonij Steitzij, Quæstoris Hennenbergensis apud
Smalcaldenses, filiæ**

Smalcaldiae: Michael Schmuck imprimebat, 1582

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1775706753>

Druck Freier Zugang

Be

B.

N. Svencerus.

LI

CARMINA GRATV
LATORIA.

INFESTIVITA
TEM NVPTIALEM OR
NATISSIMI VIRI ERVDITIO
ne & virtute præstantis M. IACOBI
SIMONIS, Rectoris Scholæ Smal
caldensis fidelissimi: Et castissimæ vir
ginis MARIAE, grauissimi viri D.
Antonij Steitzij, Quæstoris
Hennenbergensis apud
Smalcaldenses,
filia.

SCRIPTA

A

M. CHRISTIANO GRA
VIO F. ALLENDORPHEN
SI, CONRECTORE SCHOLAE SMAL
caldensis, Et Iohanne Urbani Ornhuſa
no eiusdem Collega.

SMALCALDIAE
Michael Schmuck
imprimebat, 1582,

FP Svencerus, Nicolais 12

Nulla'ne proh uestrum tangit miseratio pectus
 Parca crudeles, inuidiosa cohors?
 Nulla'ne te pietas, pretium nec permoret ullum
 Stamina ne rumpas de tribus una soror?
 Tot iuuenes reuocas sub leges atq; puellas,
 Quæis placuit sacro subdere colla iugo.
 Cur non inuisis Papam rasamq; cateruam
 Qui thalamos carpunt demone patre sati?
 Perde magis reprobos, qui spernunt dogmata uerbi
 Et qui blasphemant nomina sancta DEI.
 Ah tua peruersa est nimis hæc & auara uoluntas
 Qua sine delectu mox bona queq; rapis.
 Possset id exemplis multis uerisq; doceri,
 Sed misis alijs hoc mihi sufficiat:
 Margaridi uiridi quod stamina rumpis in æuo,
 Quæ fuit eximijs nobilitata bonis.
 Exuuias recipit tantum ex animæ humus alma
 Spiritus ast summi tendit ad astra poli.
 Quare docte piæ lachrymas cohibeto Magister,
 Nec gemitus acres ædito corde nimis.
 Sic fuit in fatiis, fuit hæc diuina uoluntas,
 Parca tuam rapuit non prohibente DEO.
 Sed Deus his motus lachrymis respexit amarant
 Conditionem animo commiserante tuam.
 Quod, mihi pauca loqui liceat si, carmine filo
 Contextum tenui commemorare iuuat.
 Qui Deus ex nihilo conuexi climata cœli,
 Ac uerbo mundi grande creauit opus.
 Condidit ex lutea massa qui primus Adamum,
 Vidit & ut sociam possset habere parem.
 Nempe refrigerio dulci ne solus ab omni
 Desertus, terras uiseret ipse nouas.
 E lateris costa exerta stertentis Adami
 Dum fingit Nympham damnatq; carne leuat.
 Hic Deus ac hodiè medio in discrimine uitæ
 Fidentes nescit deseruisse sibi.
 Quilibet ille suam sociam nunc iungit amatam,
 Tollat ut ex animo tædia dura uiro

A patre

A patre nummato bene linquitur ævis aceruus
 Magnus, & heredi prædia culta, domus :
Ast nulli nisi dante Deo coniungitur uxor
 Prudens, cœlesti hæc munere sola uenit.
Nec casu cuius datur hæc sed iussa sequenti
 Summa Dei, fidei quem pia cura tenet.
Talis uirgo tuis & moribus apta Magister
 Nunc thalami scandit fulcra pudica tui.
Ergo tui luctus queruli iam tristia deme
 Signa, uir Adonij fama decusq; chori
Satq; genas lachrymis, sat fletibus ora rigasti,
 Nunc decet his lachrymis imposuisse uices
Namq; Deus luctus meliori sorte leuauit,
 Intrat dum thalamos casta Maria tuos.
Her CLaras LVces ter APRILis habebat Vt OCTO,
 Margaris aVFertVr sponsa IaCobe tibi.
Margaris ab mortis liquefacta inmitis aceto
 Concidit, in primo flore puella iacet.
Concidit ab decimum nonum cum dimidiatum
 Annum finisset Margaris illa pia.
OCTobris sVrgit LVX ast Vbi qVina ter aLba
 QVa regit eos sCORPIVS asper eqVos :
IVngitVr en IaCobe tibi fato pia VIrgo,
 NoMina qVæ Christi grata parentis habet.
Cum tibi Margaridem defunctam propter amaror
 Tristis torqueret pectus ubiq; tuum.
Dulcis amaricies tibi præsto est ecce Maria
 Munere diuino consocianda toro.
Dulcis amaricies ut sit tibi foedere lecti
 Casti, coniungit prouida cura Dei.
Et iucunda tuo posthac solatia mæsto
 Præbeat ut cordi, nomen & omen habet.
Sic solet omnipotens pia iussa beare colentem
 Intret ut illius nupta petita torum.
Conuenit ergo nouis tristem deponere frontem
 Sponsis, ac læta degere mente dies.
Nomen & omen enim faustum qui contulit, ille
 Conferet in uestros omnia fausta toros

*In Mara fontes uelut hic dulcauit amarus,
 Israel posset queis releuare sitim.
 Sic præsens aderit uobis sine fine, labores
 Iucundos reddet, coniugiumq; bonum.
 Concordes animis Pylis uiuat is ad annos
 Turturis in morem, pax dabit alma DEI.
 Speratos thalami fructus dabit, ut quoq; uestra
 Sit sine lite domus, nec sine prole torus.
 Gratulor ex animo sponsis hæc, & mea ne sint
 Irrita uota Deum supplice uoce precor.*

ALIVD.

Agmine Pieridum comitatus nuper A pollo
 Visurus caros uariae regionis alumnos
 Liquerat Aonios properato tramite colles,
 Teutonibus & magni casu delatus ad oras,
 Leucorin Albiacis illustrem uiderat aruis,
 Viderat & uitrei cultissima littora Sala,
 Quæq; potens latè Saxo, indigenæq; Thuringi
 Arua tenent, aruis & condita moenia seruant.
 Francica restabat tellus adeunda per alti
 Culmina Thyrigetum nemoris, qua Smalcalls undas
 Colligit & rapido transit sua moenia cursu.
 Huc ubi peruentum, radiantis lumina uultus
 Dirigit ad rigido stridentes ære cavernas.
 Miratusq; uiros Aethnae more cohortis
 Ictibus alternis ignitas tundere massas,
 Constitit atq; oculis seruentibus omnia circum
 Lustrauit, si quos forsitan reperiret alumnos.
 Lustrauit reperitq; uirum pietate celebri,
 Doctrina & sanctis cultores moribus inter
 Pierios primas summa cum laude tenentem,
 Nomine Iacobum Simonis, clara periti
 Cui titulos merito tribuere Lyceæ Magistri.
 Scilicet is denso circumdatus agmine stabat,
 Et teneram fida tractabat mente iuuentam.
 Astitit & limis tractantem inspexit ocellis

Conuer-

Conuersusq; Deas astantes talibus in fit:
Ergone tot nostri causa tolerare labores
Hunc decuit frustra, nec erit mea grata uicissim
Dextera cultori, ducetq; inglorius æuam?
Non ita, non pietas, non rerum plurimus usus,
Non patitur uirtus, & pectora nescia falsi:
Nec mea maiestas toto notissima cælo
Iustitiæq; decus solitum sinit ista. Quid ergo?
Nonne sat est illum titulis & honoribus olim
Ornasse & doctos inter posuisse magistros?
Nil minus: at munus decies præstantius in stat.
Quæritis? astriferi summus moderator Olympi
Ingeniam clara natam de stirpe puellam
Connubio iunget stabili thalamoq; locabit,
Illa nempe die fallax qua portitor Helles
Mergitur æquoreis post tertia sidera lymphis.
Dum loquimur properante dies pede transit, & ipsam
Tempus adest denso iuuenum quo cinctus uterq;
Agnine, diuorum sacras statuetur ad aras,
Pendula iam dudum sonuerunt æra nouæq;
Tympana lætitiæ reboantia signa dederunt.
Vos igitur celeres Hymeneia festa Camœnæ
Mox agitate, uias & suauolentibus herbis
Spargite purpureis redimitæ tempora fertis,
Mox & io resonate, nouis date florida sponsis
Munera, quæ nostro sunt plurima semper in horto.
Dixerat: at dicto citius per amoena uagatæ
Prata Deæ, celeri fragrantes pollice flores
Quæq; metit, studijsq; operi certantibus instant.
Mox redeunt plenis & roscida dona canistris
Expediunt, aptos non frustra condita in usus,
Certatimq; nouis inflexo poplite sponsis
Dona ferunt, tali serie & gratantur honorem:

CALLIOPE BACCAR.

Prima ego Calliope iusto feror ordine, uocis

Me decor isthoc nomine donat.

Per uarias docui primò signare figuras

Verba, sonosq; inscribere libris.

Hinc me perpetuo uenerantur honore uetusti
Laude pia memorantq; poetæ.
Liuida crescentem temerè me sæpe momordit
Lingua, nouoq; inuidit honori,
Sed uiridi teneram defendi baccare frontem
Nec nocuit mihi triste uenenum.
Conuenit inde nouos donari baccare sponfos,
Ne liuor crescentibus obstet.
Vos igitur placida donaria sumite mente
Hæc, nostri memoresq; tenete.
Sic liuore torus uester sine fine carebit,
Et multo crescetis honore.

CLIO MYRTVM.

Clio ego Calliopen sequor, hæc mihi nomina fecit
Gloria, de myrti germine dona fero.
Quæris cur alijs neglectis floribus una
Cesserit in partes myrtus odora meas?
Myrtus sacra Deæ Paphiæ castiq; caloris
Indicium est, sponfis conuenit inde nouis.
Munere sic tenui non contemnenda monemus,
Scilicet ut sponfos mutuus urat amor.
Vrat amor firmo iungens duo pectora nexu
Condidit Aethereus talia uincla Deus.
Iam qua nos dedimus uos mente capeßite myrtum
Pectora uestra pius sic quoq; iungat amor.

ERATO TEUCRION.

Exultans Erato tertia sum, mihi
Nomen conueniens cecit amoribus.
Alternos numeros prima feror lyre
Expressisse pedum sono.
Saltandiq; modos se mihi ceteræ
Debere ingenuè dicere sustinent.
Hinc me perpetuis effero gaudijs
Nec curas moror anxias.
Quod Teucris dedimus germine floridum
Munus (crede mihi) non temerario

Ausû

Ausu nec stolido fecimus impetu,
Ipse causa subest rei.
Oppressos uarijs, cura, negocijs
Splenis sepe solet uiscere turgido,
Mordere & lateris pungere morbidas
Partes tristifica lue:
Admotum lateri Teucrion a solet
Ictus e tumido pellere uiscere.
Sponsis inde damus munera Teucrion,
Hortamurq; fideliter:
Ne rebus uarijs se temere ingerant,
Et uita subeant tanta pericula,
Sed curis hilarem latitiam suis
Alterna uice misceant.
Quare si qua tui tedia muneris
Te sponsum capient, mox Mariam tuo
Dilectam lateri suauiter admoue
Donati uice Teucrij:
Et te sponsa rei cura domestice
Cum tristem dederit, mox adhibe tuo
Iacobum lateri tristitia locus
Toruæ non erit amplius.
Sic nostri memores uiuite Teucrij
Crescentes opibus, prole & honoribus
Viucendoq; senem uincite Nestora
Fausto quod precor omine.

THALIA AMARAN
THVM.

Me quarto numerant loco sorores,
Cui nomen uiridis color Thalia
Fecit, perpetua suum quod artes
Cultorem soleant beare fama.
Hinc nobis amaranthus inter horti
Flores Aonij putatur esse
Concinuus, sine namq; sine floret.
Hunc uobis damus & precamur usq;

Vt felix thalamus uigore uester
Optato, uice floreat perenni.

MELPOMENE RVTAM.

Quinto Melpomenen me referunt loco,
Cantatrix latio nomine nuncupor.
Instans cum series munera iusserit
Nunc me ferre, breui qualia conferam
Narrabo: est uiridis ruta, quid hanc feram
Miraris? tenera est res amor, at ferox
Illi sepè parat lingua periculum,
Mentes felle linens uipereo pius.
Ergo coniugibus ruta potens nouis
Detur, quæ ualeat toxica pellerè,
Ne pessum rapiant nobile uinculum.
Hanc quaeso placida fronte cape site,
Sic mordax thalami liuor amabile
Vestri non poterit ledere uinculum.

TERPSICHORE HYACIN-
CINTHYM.

Sede quæ sexta numerata tandem
Subsequor, me Terpsichoren sorores
Dictitant, quod sim cytharæ repertrix

Prima sonora.

Causa quæ flores Hyacinthe sponsis
Me tuos iussit dare, non ruina
De tua uenit, Telamonis aut de

Sanguine nati:

Muneris nostri sed ut est sonoris
Hospites lætos fidibus dedisse,
Sic nouos dono cupimus maritos

Reddere lætos.

Iam tuo, festis quoniam diebus
Aptior nullus color est, quis ultra
Te nouis dono neget esse dandum

Ritè maritis?

Sufficit, lætis manibus receptos

Hos

Hos modò flores teneant amentq̃;
Lata sic ducant precor ut iugalis
Tempora uitæ.

EUTERPE AMARACUM.

Septenus Euterpen locus me sustinet
Stridentis auctor tibiæ
Feros fuisse, nomen hinc amicis
Cessit mihi præ cæteris.
Mirare cur sponsis nouis amaracum
Dono dedisse legerim?
Me nomen inuentumq; iussit hoc meum:
Quando leuis ceu tibia
Inflata cor dulci ferit modulamine
Mirisq; complet gaudijs:
Odore sic fragrante cor amaracus
Ferit mouetq; nobilis.
Exile sic sponfos docet munusculum
Vt alter alterum sonis
Mouentibus cor usq; suauioribus,
Crebrisq; tractet osculis.
Amore delectentq; sese mutuo,
Ne sancta rumpant uincula.

POLYHYMNIA HEDERAM.

Euterpen Polyhymnia
Sector, multi iugis nomina cantici
Donarunt reliquæ mihi
Diuæ, meq; ferunt eloquij Deam.
Quod si quis rogat in meas
Cur partes hederæ germina uenerint,
Causa est, perpetuo comas
Fruondentes hederæ tollere gestiunt
Leto uertice in Aethera,
Fœcundaq; gerunt uellera fructibus
Intermissa scatentibus.

Hinc

Hinc antiqua, uiros fortibus inclytos
Facilis, secula, præmijs
Ornatura, boni frondibus ominis
Cinxerunt hederæ comas.
Iam nostri ratio consilij patet,
Nec uerbis eget amplius :
Vos ergo placidis roscida mentibus
Sponsi tollite munera,
Et nostræ memores este hederæ, torus
Sic uester uiridantia
Traducat, placido, secula, pectore :
Clarus semper honoribus,
Fœcundusq; pia prole repullulet.

VRANIE HELIOTRO
PIVM.

Me locus Vranien tenet ultimus, astra polosq;
Prima notasse feror :
Artificiq; uias radio pinxisse diurni
Sideris ambiguas.
Hinc reliquæ cœlo confinia nomina Diuæ
Attribuere mihi.
Et mea pierij coluerunt numina uates
Grataq; posteritas.
Sic, quia tantus honos solis mihi uenit ab astro
Sidereisq; polis :
Sidera quæ mecum spectat, placet unica solis
Nobilis herba mihi.
Hac etiam teneros, sine nec ratione, maritos
Condecorasse iuuat.
Multa subest illi doctrina, salubris ad altos
Qui uolet ire polos.
Nam uelut hæc phœbi solius lumina spectat
Flore suoq; colit :
Sic pia sint solum spectantia pectora Christum,
Flore precumq; colant.
Vtq; per obiectas nebulas ea lumine seruat
Solis ubiq; uias :

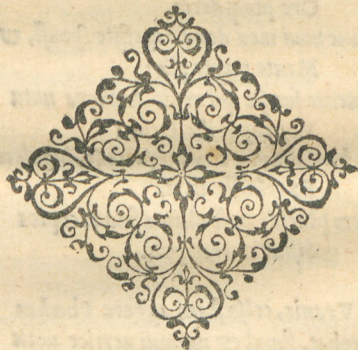
Sic

Sic mala, Christiadam mens, inter millia Christum
Spectet ubiq; fide.
Post modò sub noctem, cum plurima stella micantes
Ornat ubiq; polos :
Despicit hæc omnes & tristia lumina, solis
Deijcit in latebras :
Sic quoq; delicijs pia mens abducta caductis
Seruiat usq; Deo.
Deniq; mane nouo, soboles Hyperionis altis
Sol ubi surgit aquis :
Et sua iam crocea signat uestigia nube,
Quà rediturus adest :
Protinus herba locum nutu designat, odoras
Pandit ei; comas :
Huius ita in uitæ tenebris, quæ plurima mundi
Signa ruentis habent.
Iustitiæ solem te Christe requirere uotis
Ore pioq; decet.
Hac ratione noui mea dona capeßite sponsi, &
Mente tenete pia :
Cunctipotente suo sic qui regit Aethera nutu
Vos regat ille Deus :
Donec in hac, uitam, tenebrosa ualle, iugalem
Excoluisse licet.
Ac tandem placidè post ultima fata receptos
Sistat in arce poli.

Dixerat Vranie, celso stans aggere Phœbus
Dicta probat, simul & nutanti uertice uotis
Annuit, inde Deas retrò uocat ore palantes,
Mox circumfusas affatus talibus inquit :
Condite nunc calamos teneræ mea corcula Nymphæ
Condite sat tædæ fuit indulsisse iugali
Pegafidas, castis & uerba precantia sponsis
Accuuisse : sibi iam dudum noster alumnus
Quam petijt, sponsa potitur, fruiturq; potita.
Pergite uos aliò celeri pede, cætera præstet
More suo genialis Hymen cui talia curæ.

Sic

Sic ait & sumtis liquidum simul aëra penitis
Diffidit Aonidum subito comitante caterua.
At tu pieria decus ô pralustre corona
Sponse, rudi cecinit tibi quæ, mea, uoce Thalia,
Consule quæso boni, nostriq; ea signa fauoris
Ceu sunt, esse puta, fidoq; amplectere sponsam
Pectore, tu parili laudatum sponsa maritum
Igne foue & reuenter habe, iunctimq; timete
Mente Deum pura, precibusq; requirite, uestri
Sic erit ipse t'ori rector, nutuq; probabit
Quæ modò laurigeræ fecerunt uota sorores.

Sic ait et sumtis liquidum simul aëra penis
Diffidit Aonidum subito comitante caterua.
At tu pierie decus o praelustre corona
Sponse, rudi cecinit tibi que, mea, uoce Thalia,
Consule queso boni, nostriq; ea signa fauoris
Ceu sunt, esse puta, fidoq; amplectere sponsam
Pectore, tu parili laudatum sponsa maritum
Igne foue et reuerenter habe, iunctiq; timete
Mente Deum pura, precibusq; requirite, uestri
Sic erit ipse t ori rector, nutuq; probabit
Quæ modo laurigeræ fecerunt uota sorores.

